Rok IV. Nr. 24

20 gr.

NOWY CZAS

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. 22 mm) 16 gr. W tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 1.50. — Drobne ogłoszenia za słowo 12 gr. (tylko dla celów prywatnych). Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej trzy słowa) 20 gr. Drobne ogłoszenia handlowe za słowo 16 gr., pierwsze słowo tłusty druk — 24 grosze (również dopuszczalne są najwyżej trzy słowa. —

Jędrzejów, 26/27 lutego 1942.

Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1. Tel. 50. **Nadesłane**, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane stronom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. — Ukazuje się 3 razy **w tygodniu:** we wtorek, czwartek, sobotę (niedzielę. Prenumerata miesięczna 2.40 zł., z odnoszeniem do domu 2.80 zł. pocztą 3.20 zł.

Japońskie łodzie podwodne u wybrzeży Kalifornji.

Ostrzeliwanie rafinerji nafty.

Berlin, 25 lutego. **Według wiadomości nadeszłych z Tokio, pewna japońska łódź podwodna ostrzeliwała w poniedziałek popołudniu, tuż przed nastaniem nocy, pewien odcinek wybrzeża kalifornijskiego, na którym wznoszą się budynki rafinerji nafty.**

Według potwierdzenia biura Reutera, wspomniana łódź podwodna ukazała się w odległości jednej mili morskiej od wybrzeża, ostrzeliwując w ciągu 20 minut tereny fabryczne. **Był to pierwszy wypadek ostrzeliwania wybrzeży Stanów Zjednoczonych w czasie obecnej wojny.**

W związku z atakiem japońskiej łodzi podwodnej na pewien zakład wojskowy na wybrzeżu kalifornijskiem Stanów Zjednoczonych w nocy na wtorek donosi „United Press" z Nowego Jorku, że bombardowanie rozpoczęło się punktualnie o godz. 22, równocześnie z chwilą rozpoczęcia przemówienia radjowego prezydenta Roosevelta. Bombardowanie to trwało 20 minut, ogółem oddano 24 strzały. Było to więc pewnego rodzaju ostrzeliwanie powitalne, przyczem widocznie łódź podwodna miała czas na odpowiednie wycelowanie w kierunku upatrzonego objektu.

Oczywiście władze amerykańskie oświadczyły, że granaty chybiły celu. W każdym razie społeczeństwo amerykańskie czuje się głęboko dotknięte i wszędzie panuje wielkie podniecenie, gdyż wypadek u wybrzeży Kalifornji stanowi pewnego rodzaju komentarz do mowy Roosevelta.

Gubernator Kalifornji Brown oświadczył, że w danym wypadku chodzi o wielką łódź podwodną. Natychmiast po ostrzeliwaniu wybrzeży wydano rozkaz całkowitego zaciemnienia okręgu nadbrzeżnego.

Rozpaczliwy opór wojsk ameryk. i filipińskich na półwyspie Balanga.

Tokio, 25 lutego. **Północno-amerykańskie i filipińskie oddziały wojskowe na półwyspie Balanga, jak donosi sprawozdawca frontowy dziennika „Tokio Niczi Niczi", stawiają ostatni rozpaczliwy opór.**

Wielka formacja samolotów armji japońskiej zrzuciła w poniedziałek swoje ładunki bomb na pozycje aljantów w terenach górskich i po dokonaniu wielkiego dzieła zniszczenia powróciła bez strat własnych do swej bazy.

Korespondent agencji Domei donosi z jednej z baz japońskich na Filipinach: zespoły japońskich bombowców podejmowały w dniu 22 lutego wyniszczające ataki na pozycje wojsk Stanów Zjednoczonych, okrążonych na półwyspie Baatam. W związku z temi atakami powstały poważne szkody. Japońskie samoloty bojowe nie natrafiły w dniu 23 lutego na obronę przeciwlotniczą, z czego należałoby wnosić o osłabieniu oddziałów bojowych Stanów Zjednoczonych.

Japońskie oddziały spadochronowe walczą pod Koepang.

Tokio, 25 lutego. **Główna kwatera komunikuje:**

Desanty spadochronowe marynarki japońskiej wylądowały w dniu 20 lutego w okolicy Koepang na wyspie Timor. Oddziały te znajdują się w chwili obecnej w okolicy miasta, gdzie uwikłały się w walkę.

Nieudały atak Stanów Zjednoczonych na wyspy japońskie.

Tokio, 25 lutego. **Agencja Domei dowiaduje się z kompetentnych kół marynarki wojennej o tem, że japońskie lotnictwo uniemożliwiło w dniu 20 lutego nową próbę jednostek bojowych Stanów Zjednoczonych, mającą na celu zaatakowanie japońskich wysp mandatowych.**

Samoloty japońskie miały zauważyć silną flotyllę marynarki Stanów Zjednoczonych, składającą się z krążowników i lotniskowców, która to flotylla płynęła od wysp Hawajskich w kierunku obszaru wysp japońskich. Dzięki natychmiastowemu atakowi lotnictwa japońskiego, które poważnie uszkodziło jednostki floty alianckiej, flota ta zawróciła w kierunku wschodnim.

Japońskie straty w okrętach na Pacyfiku.

Tokio, 25 lutego. **Odnośne koła marynarki oświadczają, iż wbrew twierdzeniu Stanów Zjednoczonych, Japonja od chwili rozpoczęcia wojny na Pacyfiku nie straciła do tej pory ani jednego krążownika, względnie lotniskowca. Japonja utraciła jedynie 4 kontrtorpedowce, które zostały zatopione oraz 4 uszkodzone.**

W liczbie tej mieści się również kontrtorpedowiec, który uszkodzono w bitwie morskiej w dniu 20 lutego w cieśninie Lombok, na wschód od Jawy. Ponadto Japonja straciła dwie łodzie podwodne, a dwie zaginęły, gdy tymczasem strata w okrętach transportowych jest nadzwyczaj nikła w porównaniu z zakrojonemi na szeroką skalę operacjami.

Japończycy zawładnęli kanałem Karimata

W ciągu trzech dni całkowicie okupowano wyspę Banka.

Tokio, 25 lutego. **Jak wynika z nadeszłych do Tokio komunikatów frontowych, wyspa Banka została całkowicie opanowana we środę ub. tygodnia, a więc w trzy dni po pomyślnem wylądowaniu oddziałów japońskich.**

Komenda japońskich oddziałów, lądujących zkolei zajęła ukryte wśród dżungli, w północno-zachodniej części wyspy, pole startowe i pomimo nieznośnego żaru słonecznego obsadziła Pangkalan Pinang, Koba i inne ważnej miejscowości. Po zdobyciu wyspy Banka wojska japońskie opanowały Kanał Karimata, oddzielający Borneo od Banka.

Japońskie biuro prasowe Domei donosi o wielkich sukcesach eskadry japońskiej marynarki, operującej na kanale Banka oraz na okolicznych wodach. W ciągu trzech dni zatopiono, względnie poważnie uszkodzono przeszło 30 statków brytyjskich i holenderskich. W ręce Japończyków wpadło przeszło 500 jeńców, w tej liczbie komendant brytyjskiej flotylli przybrzeżnej z Singapoore. Większość angielskich i holenderskich statków opuściła Singapoore, uciekając na Jawę lub do Australji.

Całkowite okrążenie Jawy.

Tokio, 25 lutego. **Według zgodnej opinji, panującej w kołach wojskowych, wyspa Jawa jest ze wszech stron okrążona i wydana na ataki, co poprzedziło upadek ważnego z militarnego punktu widzenia przylądka południowego wyspy Bali, oraz niemniej ważnego punktu, leżącego na północ od Kanału Sundajskiego na Sumatrze, które znalazły się w rękach wojsk japońskich.**

Biorąc pod uwagę zwycięskie operacje na wyspie Timor oraz powyższe zdobycze terytorjalne i morskie, musimy stanąć wobec faktu odcięcia komunikacji, łączącej Australję z Indjami z jednej, oraz między Australją i Anglją z drugiej strony.

Jak w związku z tem twierdzi dziennik „Tokio Niczi Niczi", już nic nie stoi na przeszkodzie japońskiej akcji ofensywnej na wodach Oceanu Indyjskiego.

Prace nad odbudową Singapoore.

Tokio, 25 lutego. **Aczkolwiek od chwili wkroczenia wojsk japońskich do Szonanu (Singapoore) minęło dopiero 8 dni, prace nad odbudowaniem zniszczonego miasta czynią raźne postępy, przyczem miasto szybko powraca do normalnego życia — czytamy w sprawozdaniu specjalnego wysłannika dziennika „Tokio Asahi Szimbun".**

Dzięki ofiarnym wysiłkom straży pożarnych, sprowadzonych z półwyspu Malajskiego, szybko zlokalizowano groźne pożary zbiorników ropy naftowej. Ostatnio podjęto komunikację kolejową na dwutorowej linji kolejowej, biegnącej na moście, zrekonstruowanym przez saperów japońskich.

Jak wynika z informacji z Szonan (Singapoore) japońskiej agencji prasowej Domei, w mieście tem znajduje się 4.600 rannych żołnierzy angielskich. Liczba obecnych w Szonan (Singapoore) obywateli brytyjskich wynosi 1.500 mężczyzn, oraz 92 kobiety. Niemal wszystkie przedsiębiorstwa handlowe zostały ponownie otwarte, zaś chodniki i jezdnie zostały już naprawione.

Administracja wojskowa okupowanych terenów malajskich, podległa generałowi porucznikowi Yamaszita, podjęła już swe czynności. Wyspa Szonan (Singapoore) będzie administrowana przez zarząd specjlny.

Były generalny sekretarz rządu Mandżukuo i były wiceminister spraw wewnętrznych Szigeo Odate mianowany został pierwszym nadburmistrzem miasta Szonan (Singapoore).

Nominacja 11-tu gubernatorów na wyspach Filipińskich.

Tokio, 25 lutego. Na skutek polecenia kierownika tymczasowego rządu filipińskiego Vargasa, główna kwatera armji japońskiej w Manili zamianowała 11-tu gubernatorów dla 49 prowincji.

Nowy Jork o komunikatach rosyjskich

Lizbona, 25 lutego. Charakterystyczną cechą rosyjskich komunikatów wojennych jest brak jakichkolwiek szczegółów — tak charakteryzuje radjo nowojorskie sowieckie informacje o przebiegu walk na wschodnim froncie.

„Wskutek tego nie można dokładnie dowiedzieć się — brzmi w dalszym ciągu komentarz radja nowojorskiego — w którem miejscu nastąpiło przerwanie frontu, o jakiem donoszą bolszewicy".

Portugalja przeciwko bolszewizmowi.

Głosy prasy o „niebezpieczeństwie bolszewickiem w Anglji".

Lizbona, 25 lutego. **„Diario Damancha" zajmuje się na swych łamach „niebezpieczeństwem bolszewickiem w Anglji, potępiając przytem ostremi słowami obecny stosunek angielsko-sowiecki.**

Przymierze z przywódcami bolszewizmu zagraża bezpieczeństwu całej Europy. Mimo różnych postaci, pod któremi bolszewizm występował w polityce międzynarodowej, istota jego pozostała niezmieniona, przeciwnie, wszystko wskazuje na to, iż w myśl swej doktryny i swoich planów strategicznych świadomie wybrał wojnę, którą wzniecił pomiędzy narodami Europy i między kontynentami, by tą drogą wywołać ogólną rewolucję światową.

Wbrew temu, co dotychczas Stalin oświadczył tym, którzy chcą być oszukiwani, dotychczas, nikt jeszcze nie zauważył, by zaniechał on stosowania i propagowania haseł komunistycznych, ani by zwolennicy jego odwołali to, do czego zobowiązali się na zgromadzeniach partyjnych trzeciej międzynarodówki.

Portugalja również się nie zmieniła. Zajmuje ona to samo stanowisko, jakie ją cechowało jeszcze przed hiszpańską wojną domową. „Jesteśmy przeciwko bolszewizmowi — tak czytamy dosłownie — obojętnie, pod jaką maską się kryje i oświadczamy nadal, iż jakiekolwiek zwycięstwo, opłacone bolszewizacją Europy, okaże się w przyszłości zgubnem dla wspólnego pożycia narodu".

Przymierze Wielkiej Brytanji z Sowietami spowodowało widocznie wpływ haseł bolszewickich na angielską opinję publiczną. Już żyd Marks uważał Londyn za twierdzę kapitalizmu, oświadczając, iż wraz ze zdobyciem tego grodu, dalsze zwycięstwo marksizmu w Europie byłoby rzeczą bardzo łatwą i droga do rewolucji stanęłaby otworem.

Następnie dziennik portugalski zwraca uwagę na artykuł, który we wrześniu ub. r. ukazał się w znanem czasopiśmie „Weekly Review". Autor tego artykułu Egerton Clarke zwrócił uwagę na agitację przygotowaną i propagowana przez specjalnych agentów, przesiąkniętych doktrynami Marksa oraz nauką Lenina i dialektyki materjalistycznej. Oświadczył on, iż agitacja bywa uprawiana „w pełnem porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych i ministrem spraw zagranicznych i cieszy się sympatją narodu, znajdującego się pod zupełnym wpływem prasy". Na dowód swoich wywodów, Egerton przytoczył, „iż ściany i płoty drewniane oblepione są afiszami partji komunistycznej, w których wzywa się Anglików do chwycenia za broń, a to z pewnością nie celem ratowania Anglji, lecz przedewszystkiem w pierwszym rzędzie celem doprowadzenia do bolszewizacji świata".

Spotkanie oficerów hiszpańskich z portugalskimi.

Lizbona, 25 lutego. Bezpośrednio po spotkaniu pomiędzy hiszpańskimi i portugalskimi mężami stanu w Sewilli zeszli się w piątek koło Badajoz na pograniczu portugalsko-hiszpańskiem oficerowie portugalscy i hiszpańscy.

Misję portugalską prowadził generał Oliveira. W spotkaniu udział wzięło po obydwu stronach około 40 oficerów.

Prezydent brytyjskiego stronnictwa konserwatywnego ustąpił.

Genewa, 25 lutego. **Według wiadomości, nadeszłych do Genewy, sir Douglas Hacking, przewodniczący brytyjskiego stronnictwa konserwatywnego złożył swą godność.**

Według innych wiadomości z Londynu, na temat decyzji przewodniczącego stronnictwa konserwatywnego, brytyjskie sfery polityczne zostały tym krokiem wielce zaskoczone i zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż krok ten pozostaje w związku z ostatniemi zmianami w łonie gabinetu brytyjskiego. Nie jest wykluczone, iż ustąpienie Hackinga jest protestem czynników konserwatywnych przeciwko bolszewickiemu kursowi polityki rządu brytyjskiego.

Według informacji londyńskiej służby prasowej na stanowisko następcy Hackinga przewidziana jest osoba majora Thomasa Budalla.

Krążownik „Alexander Hamilton" zatonął.

Berlin, 25 lutego. **Ministerstwo marynarki Ameryki Północnej potwierdziło fakt utraty krążownika strażniczego „Alexander Hamilton".**

Statek ten natknął się w okolicy Islandji na niemiecką łódź podwodną i został przez nią storpedowany. Uszkodzenie okazało się tak poważne, że w czasie holowania do jednego z portów statek zatonął. Część załogi udało się uratować.

Krążownik strażniczy „Alexander Hamilton" wyposażony był w dwa działa kalibru 12.7 oraz 5.7, tudzież w działa artylerji przeciwlotniczej. Jego wyporność wynosiła 2.250 ton. Statek zaliczał się do klasy krążowników strażniczych, które w r. 1937 oddano do służby.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 24 lutego. Włoski komunikat wojenny z wtorku brzmi następująco:

Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

W spotkaniach oddziałów wywiadowczych, które zakończyły się na naszą korzyść, zniszczyliśmy kilka nieprzyjacielskich samochodów pancernych. Warunki atmosferyczne pogorszyły się ponownie. Nie przeszkodziły one jednak lotnictwu w przeprowadzeniu skutecznych akcyj na nieprzyjacielskie zaplecze, gdzie silne zbiorowiska samochodów zostały ostrzelane z karabinów maszynowych. Pewna wielka ilość samochodów została podpalona lub uszkodzona.

Bombardowanie Malty trwa dalej. Urządzenia portowe i lotniska zostały skutecznie zaatakowane. Bomby wszelkiego kalibru eksplodowały z widocznym, niszczącym skutkiem w kilkakrotnie trafionych objektach. Cztery angielskie samoloty zostały zestrzelone nad Maltą w walkach powietrznych przez niemieckie myśliwce. Słabemi siłami nieprzyjaciel podjął naloty na Zuarę, Benghasi i Trypolis. Nie doniesiono o żadnej godnej wzmianki szkodzie.

Jeden z naszych kontrtorpedowców, który jechał, jako osłona konwoju, płynącego zpowrotem z Libji, zestrzelił jeden nieprzyjacielski samolot w płomieniach.

Czangkaiszek członkiem rady wojennej Pacyfiku.

Sztokholm, 25 lutego. **Jak według depeszy z wtorku popołudnia oświadczono w Londynie, marszałek Czangkaiszek oświadczył gotowość zostania członkiem rady wojennej Pacyfiku.**

Rada ta, której siedzibą jest Waszyngton, odbyła dotychczas jedno posiedzenie. Ponieważ osobisty udział marszałka w posiedzeniach nie wchodzi w rachubę, przeto jego członkostwo oznacza, iż w nowem posiedzeniu rady wojennej weźmie oficjalny udział przebywający w Waszyngtonie minister spraw zagranicznych T. V. Soong, który w poprzedniem posiedzeniu uczestniczył jedynie jako gość przy omawianiu kilku spraw.

Czy Churchill znowu pojedzie do Ameryki?

Rzym, 25 lutego. **W neutralnych kołach dyplomatycznych mówi się o tem, że Churchill planuje nową podróż do Stanów Zjednoczonych.**

Podczas jego nieobecności w Londynie, gdzie obecnie przygotowywana jest trzecia rekonstrukcja gabinetu wojennego, odwołany z Kaira lord Littleton będzie miał za zadanie „dozorowanie" Crippsa.

Przerwanie procesu w Riom.

Riom, 25 lutego. Na krótko po otwarciu trzeciego dnia procesu w Riom prezydent sądu podał do waidomości, że najwyższy trybunał nie może zrezygnować z obecności oskarżonego Daladiera, który rozchorował się ciężko na grypę i skutkiem tego proces zostaje odłożony do piątku.

Generalny prokurator wyraził swą zgodę na decyzję sądu.

Południowo-amerykańscy dyplomaci przenoszą się do Watykanu.

Miasto Watykańskie, 25 lutego. **Ośmiu dyplomatycznych przedstawicieli państw południowo-amerykańskich, które zerwały stosunki z Włochami, przeniesie się, jak doniesiono we wtorek, do budynku watykańskiego sądu.**

Chodzi o następujących dyplomatów: ambasador Boliwji gen. Carlo Quintauilla, ambasador Brazylji Hildebrando Pompeu Pinto Accioly, ambasador Kolumbji dr Dario Echandia, charge d'affaires Kuby hr. Mikołaj del Rivero y Alonzo, charge d'affaires Ekwadoru dr Seccanilla, posła Paragwaju Enrico Swayne, charge d'affaires Urugwaju Gustavo Alberto Rey Alvarez i charge d'affaires Wenezueli dr Zantos Dominici.

W kołach watykańskich przypuszcza się, że dyplomaci ci będą mogli się przeprowadzić na Wielkanoc do przygotowanych dla nich budynków. Urzędnicy sądu watykańskiego będą pomieszczeni w innym domu Watykanu, położonym poza suwerennym obszarem Watykanu przy Via Carta Angelia.

Defilada przed marszałkiem Keitelem w Bratysławie.

Bratysława, 25 lutego. **Generał-marszałek polny Keitel przyjął we wtorek o godz. 13 wraz ze słowackim prezydentem państwa dr. Tiso defiladę jednego z pułków garnizonu bratysławskiego.** Wśród otoczenia znajdowali się członkowie rządu słowackiego oraz korpus dyplomatyczny, jak również inni goście honorowi.

Poprzednio marszałek Keitel wraz z prezydentem dr. Tiso zwiedził wystawę wojskowej służby pomocniczej w bratysławskich koszarach artylerji.

Rumuńskie koleje ograniczają ruch podróżny.

Bukareszt, 25 lutego. Z dniem 25 lutego na rumuńskich kolejach państwowych wchodzi w życie zarządzenie, ograniczające ogólny ruch podróżny, gdyż zamierza się powiększyć ilość pociągów towarowych.

Załamanie się sowieckich ataków

Z głównej kwatery Wodza, 24 lutego. **Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:**

Na rozmaitych miejscach frontu wschodniego formacje wojska lądowego i lotnictwa spowodowały także i wczoraj załamanie się nieprzyjacielskich ataków. Formacje bojowe lotnictwa kontynuowały niszczenie sowieckich linij kolejowych. Na południowy wschód od jeziora Ilmeń zostało przytem zniszczonych kilka pociągów transportowych, a części trasy kolei murmańskiej zostały ciężko trafione. Podczas nocnych ataków niemieckich sił lotników bojowych na twierdzę Sewastopol powstały wielkie pożary.

W okresie od 20 do 23 lutego Sowiety straciły 83 czołgi.

W Afryce północnej podczas akcyj wywiadowczych, zniszczonych zostało kilka brytyjskich czołgów wywiadowczych. Skuteczne ataki powietrzne kierowane były na połączenia z zapleczem i zmotoryzowane kolumny nieprzyjaciela. Niemieckie myśliwce zestrzeliły na wschód od Sollum cztery brytyjskie samoloty w walkach powietrznych.

Na wyspie Malcie obrzucane były za dnia i w nocy bombami urządzenia lotniskowe i stanowiska artylerji przeciwlotniczej.

Jak już podano do wiadomości w komunikacie specjalnym, niemieckie łodzie podwodne zatopiły z konwojów na Atlantyku i u wybrzeża amerykańskiego dalszych osiem okrętów, łącznej pojemności 63.000 ton, w tem pięć okrętów-cystern.

Podczas nalotów pojedynczych brytyjskich bombowców nad zatokę Niemiecką, artylerja marynarki zestrzeliła we wczesnych godzinach porannych dnia 24 lutego jeden nieprzyjacielski samolot.

Anglja odczuwa konieczność zmiany metod wojny powietrznej.

Sztokholm, 25 lutego. **Współpracownik dla spraw lotnictwa wojskowego dziennika londyńskiego „Observer" domaga się w numerze niedzielnym zmiany w dotychczasowej taktyce wojennej lotnictwa brytyjskiego.**

Autor pisze, że błędnym okazał się pogląd, iż przy użyciu specjalnie wyszkolonego personalu da się uzyskać wielką ilość celnych trafień w małe objekty, jak np. w fabryki przemysłu zbrojeniowego, elektrownie i okręty wojenne. W Anglji przykładano dotychczas zbyt wielką wagę do budowy ciężkich, dalekosiężnych nocnych bombowców, a obecnie należy przejść do konstruowania takich typów samolotów, które będą posiadały warunki umożliwiające im współdziałanie z armją lądową i flotą.

Wogóle w razie intensywnej akcji obrony przeciwlotniczej wykluczonem jest uzyskiwanie możliwej celności przy zrzucaniu bomb. Spowodowało to w następstwie konieczność silnego ograniczenia liczby ataków, przyczem wybiera się jedynie cele nadające się do łatwego niszczenia, zaś ataki należy organizować przy użyciu jaknajwiększej koncentracji sił.

Znaczenie floty handlowej Stanów Zjednoczonych.

Sztokholm, 25 lutego. **Wysokość floty handlowej Stanów Zjednocoznych w chwili rozpoczęcia wojny można przyjąć na okrągło 9 miljonów ton. Do tego czasu nie odgrywała ona jakiejś wybitniejszej roli, ponieważ znaczna część komunikacji transoceanicznej obsługiwana była oddawna przez floty handlowe innych krajów.**

Obecnie rozpoczęto w Stanach Zjednoczonych akcję w sprawie wzmożenia budowy własnych statków handlowych. Cyfry, podane przez prezydenta Roosevelta na początku b. r. w sprawie przyszłej rozbudowy floty handlowej, są niezwykle wysokie.

Senator Byrd ze swej strony złożył oświadczenie w sprawie możliwości budowy nowych okrętów. Według jego oświadczenia w r. 1940 w Stanach Zjednoczonych spuszczono na morze 43 parowce-cysterny i statki handlowe. W międzyczasie liczba doków miała się podwoić.

W dalszym ciągu sen. Byrd oświadczył, że liczbę kwalifikowanych robotników, od których zależy bardzo wiele, zdołano podwyższyć jedynie nieznacznie, zwiększenie doków postępuje wolno, a zaopatrzenie w surowce jest niedostateczne. Produkcja specjalnych gatunków stali, używanych do budowy okrętów, stoi poniżej zapotrzebowania. Uwzględnić przytem należy zatapianie okrętów Stanów Zjednoczonych przez niemieckie łodzie podwodne, przyczem wynikłe z tego straty równają się już teraz — jak się wyraził sen Byrd — ilości okrętów zbudowanych w r. 1941.

Zapotrzebowanie związków azotowych przy najkorzystniejszych warunkach produkcji krajowej, będzie mogło być pokryte tylko pod warunkiem, jeżeli uda się sprowadzić 1/3 część produkcji saletry chilijskiej. Niezwykłe trudności w związku z nabyciem cyny spowodowały konieczność silnych ograniczeń w przemyśle konserwowym 1.100 fabryk było zmuszonych zmniejszyć produkcję o 80%, 300 fabryk zostało zupełnie zamkniętych, a również pozostałe muszą silnie ograniczyć swą pracę.

Stan życia gospodarczego w Stanach Zjednoczonych w ciągu najbliższych miesięcy — jak oświadczył sen. Byrd — będzie uzależniony od stanu i zdolności działania amerykańskiej floty handlowej.

Anglicy zaatakowali 3 francuskie łodzie rybackie.

Vichy, 25 lutego. **W Arachon na francuskiem wybrzeżu atlantyckiem koło La Rochelle, samoloty angielskie zaatakowały 2 francuskie szalupy, które zapuściły swoje sieci rybackie, przyczem bombami i ogniem karabinów maszynowych zabiły wszystkich 26 członków załóg.**

Następnie Anglicy napadli na 3-cią łódź rybacką, znajdującą się w pobliżu i ścigali łódź ratunkową, do której schroniła się jej załoga. Postępowanie to wywołało we Francji wielkie oburzenie.

Wypadki zatopienia statków na wodach środkowo-amerykańskich.

Buenos Aires, 25 lutego. **Jak wynika z nadeszłych tu depesz, na wodach środkowo-amerykańskich zaszły znów wypadki zatopienia statków.**

Według depeszy kablowej z Willemstad na wyspie Curacao, opodal wyspy Noncon, leżącej naprzeciwko wyspy Aruba, storpedowany został panamski statek-cysterna „Thalia", pojemności 8.329 ton.

W poniedziałek rano przejęte zostały w Rio iskrowe sygnały SOS, a następnie wezwania w języku angielskim z pokładu statku „Jupiter", przyczem z treści radjowej informacji zrozumiano, iż statek ten, płynąc na wodach Antylli, uległ storpedowaniu przez niemiecką łódź podwodną. Dotychczas brak wiadomości o przynależności wspomnianego statku.

Fiński komunikat wojenny.

Helsinki, 25 lutego. **Fiński komunikat wojenny z 23 lutego brzmi:**

Działalność bojowa na wszystkich odcinkach frontu lądowego ograniczyła się jedynie do drobniejszych starć, spowodowanych działalnością wywiadowczą oraz nieznacznych potyczek oddziałów szperaczy i ognia przeszkadzającego.

Lotnictwo: 22 lutego późnym wieczorem kilka maszyn zrzuciło bomby na miejscowość Kuovola w południowej Finlandji. Dwie osoby cywilne zostały ranne, nadto uszkodzono 2 budynki. Lotnictwo fińskie dokonało na przesmyku Aunus i u południowego wylotu frontu wschodniego licznych ataków na sowieckie kolumny samochodowe i furmanek, nadto na maszerujące oddziały i wojskowe place koncentracyjne.

Zgon prof. dra von Parsevala.

Berlin, 25 lutego. **W niedzielę zmarł nieoczekiwanie w 81 roku życia znany pionier i konstruktor sterowców prof. dr. inż. h. c. August von Parseval.**

W przeciwieństwie do Zeppelina, którego konstrukcja opierała się na zasadach sztywnych powierzchni, Parseval obmyślił typ półsztywnego sterowca, nazwanego jego imieniem. Pierwsze próby budowy sterowców konstrukcji niesztywnej, nadającej się do celów wojskowych, rozpoczął on w r. 1901, a w dniu 26 maja 1906 odbył się w Tegel pierwszy start sterowca Parseval. Największy z pośród 27 zbudowanych od tego czasu sterowców Parseval liczył 27.000 metrów sześć. pojemności.

Założenie niemieckiej izby handlowej w Chorwacji.

Zagrzeb, 25 lutego. **Pod protektoratem posła niemieckiego Zygfryda Kasche założona została w niedzielę w domu niemieckim w Zagrzebiu niemiecka Izba handlowa.**

Poseł Kasche wygłosił przemówienie przed przedstawicielami rządu, przybyłymi na otwarcie Izby, referując zadania Izby, która ma się poświęcić popieraniu stosunków gospodarczych między Niemcami i Chorwacją. Prezydentem Izby został wybrany dyrektor Heinz Gerlach.

W kilku wierszach.

Kanclerz Hitler nadał krzyż kawalerski orderu Żelaznego Krzyża generałowi włoskiemu Hugo de Carolis, poległemu na wschodnim froncie.

*

W obecności księcia Higaszikuni odbędzie w środę w amfiteatrze Hibya w Tokio wielka uroczystość ku czci żołnierzy poległych w wojnie wielko-azjatyckiej.

*

Brak węgla prawdopodobnie skłoni miarodajne czynniki tureckie do dalszego ograniczenia ruchu statków do portu Bosforu.

*

Pod przewodnictwem premjera japońskiego gen. Tojo uchwalono założenie komitetu dla odnowienia parlamentu pod nazwą „Yokusan Seiji Taisei Kyog Kai". Przewodniczącym tego komitetu został b. premier generał Abe.

*

Na temat powodów ustąpienia dwóch ministrów irakijskich z gabinetu donoszą z Bagdadu, że obaj ci ministrowie zgłosili swoją dymisję na znak protestu przeciwko ostatnim zarządzeniom premjera Iraku, Nuri Saida, oraz regenta Abdullaha.

Akcja ujęcia płodów oleistych i premje za dostawę.

Kraków, 25 lutego. **Na zasadzie zarządzenia Wydziału Głównego Wyżywienia i Rolnictwa zadania ujęcia całkowitej produkcji rolniczej powierzone zostało w głównej mierze Centralnemu Urzędowi Rolniczemu, któremu przypadła jednocześnie funkcja centralnego kierownictwa całym ruchem towarów w dziedzinie wyżywienia i rolnictwa.**

Centralny Urząd Rolniczy posługuje się jako aparatem wykonawczym siecią stworzonych przez siebie Biur Okręgowych i Powiatowych. Jako organy bezpośredniej łączności z producentami, utworzono w poszczególnych powiatach liczne stacje ujęcia. W tym ostatnim zakresie skorzystano na większą skalę ze spółdzielni powiatowych i okręgowych oraz z ich filij.

Działalność tych pod względem organizacyjnym dobrze urządzonych spółdzielni powiatowych i okręgowych nie ogranicza się jedynie do współdziałania w ujęciu produkcji: spełniają one również funkcję zaopatrywania swych członków we wszelkie artykuły rolniczej potrzeby, jak materjał siewny, nawozy sztuczne, maszyny, narzędzia itp.

Do skupu płodów oleistych uprawnione są prócz upoważnionych do tego firm handlowych także i olejarnie, jako przedstawicielki przemysłu przerabiającego, do czuwania nad interesami tegoż.

Jednym z niezbędnych postulatów centralnego kierownictwa jest oczywiście wszechstronna kontrola nad całością akcji ujęcia, która polega przedewszystkiem na obowiązku wystawienia poświadczeń dostawy, a powtóre na obowiązkowym dokonywaniu zgłoszeń.

Podobnie, jak to się dzieje z innemi produktami rolnemi, wprowadzony został również bezwzględny obowiązek zaofiarowania i dostawy płodów oleistych Centralnemu Urzędowi Rolniczemu (z jedynym wyjątkiem, jakim jest prawo zużycia materjału siewnego we własnem gospodarstwie). Z zapasów uzyskanych tą drogą, uzupełnia Urząd Zasiewów niezbędny z punktu widzenia potrzeb kampanji produkcyjnej materjał siewny dla celów uprawy rozmnażającej, o ile zawierane specjalne w tym celu przez Urząd Zasiewów kontrakty uprawy nie przynoszą dostatecznych wyników.

Hodowca roślin oleistych otrzymuje przy każdej dostawie zaświadczenie dostawy, wykazujące ilość płodów oleistych, dostarczonych stacji ujęcia lub upoważnionym do skupu firmom handlowym i olejarniom. Zaświadczenie to służy przedewszystkiem jako dowód wywiązania się z dostawy obowiązującego kontyngentu, a jednocześnie uprawnia posiadacza do otrzymania w zamian za uskutecznioną dostawę pewnej ilości olejów i makuchów. Ilość ta wynosi 3 kg. oleju i 30 kg. makuchów; względnie śruty za każde 100 kg. dostarczonego ziarna. Zważywszy, że produkty te otrzymuje dostawca po cenie o 25 proc. niższej od urzędowo ustalonych cen konsumpcyjnych, prawo do zwrotnego otrzymania tych produktów, ma w całem tego słowa znaczeniu charakter premji.

Niestety, w ubiegłym roku nie udało się jeszcze doprowadzić do tego, aby premję powyższą można było wydawać w postaci oleju oczyszczonego i rafinowanego, tj. pozbawionego znajdującej się w nim domieszki kwasu. Natomiast w bieżącym roku gospodarczym cel ten, dzięki planowemu rozwojowi przemysłu, a zwłaszcza udoskonaleniu odnośnych urządzeń technicznych, zdołano już po większej części osiągnąć, a kontynuowane w tym kierunku dalsze wysiłki przyniosą w ciągu najbliższych lat dalszy zwrot wydajności. W miarę tego będzie można wydawać wspomniane premje w postaci wysokowartościowych, zgęszczonych twardych tłuszczów.

Szpital dla... pereł.

Perły, które doczekały się bogatej literatury fachowej, a stały się tematem niejednej powieści kryminalnej, podlegają, jak wiadomo, chorobom. Choroba ich polega najczęściej na tem, że tracą one swój połysk, bądź dlatego, że nikt ich nie nosi, albo też nosi osoba, której skóra im nie odpowiada.

Celem leczenia takich chorych pereł założono ostatnio w Chicago szpital, w którym pracują specjalni lekarze i pielęgniarki. Pierwsi starają rozpoznać rodzaj choroby perły, zadanie drugich natomiast polega na noszeniu pereł na szyi tak długo, aż odzyskają swój pierwotny połysk. Każda z pielęgniarek jest jednak pilnie strzeżona przez strażnika, który jej nie spuszcza z oczu. Mogłoby się bowiem zdarzyć, że któraś z nich próbowałaby ulotnić się z kosztownym skarbem.

Dalszy wzrost olbrzymich strat Sowietów.

Bilans ostatnich siedmiu tygodni walk na Wschodzie. — Niemieckie samoloty zniszczyły brytyjski konwój na morzu Śródziemnem.

Z głównej kwatery Wodza, 23 lutego. **Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:**

Na Wschodzie nieprzyjaciel na kilku odcinkach frontu ponowił swoje daremne ataki przy bezwzględnem i obfitującem w straty użyciu swych sił.

Podczas ataków powietrznych w zagłębiu Donieckiem i na północnej części frontu wschodniego trafionych zostało ciężko 26 pociągów kolei Sowietów. Nieprzyjaciel stracił wczorajszego dnia na froncie wschodnim 44 samoloty.

W okresie od 1 stycznia do 20 lutego 1942 na froncie wschodnim wzięto do niewoli 56.806 jeńców. Krwawe straty nieprzyjaciela wynoszą wielokrotną liczbę jeńców.

W tym samym czasie zdobytych względnie zniszczonych zostało:

960 czołgów,

1.789 dział i

ponad 8.000 pojazdów wszelkiego rodzaju.

Liczne dalsze czołgi, działa, pociągi kolejowe itd. zostały zniszczone przez ataki powietrzne poza frontem nieprzyjacielskim.

Sowieckie lotnictwo straciło w tym samym czasie:

699 samolotów w walkach powietrznych,

159 przez artylerję przeciwlotniczą, i

331 przez zniszczenie na ziemi.

Stracie 1.189 nieprzyjacielskich samolotów przeciwstawia się strata 127 niemieckich samolotów.

W Afryce północnej działalność szperaczy w rejonie El Mechili. Włoskie myśliwce zaatakowały z wielkim sukcesem nieprzyjacielskie lotnisko we wschodniej części Cyrenajki i zniszczyły przytem 15 brytyjskich samolotów.

We wschodniej części morza Śródziemnego niemieckie samoloty bojowe zniszczyły za dnia w kilkakrotnych śmiałych atakach, mimo silnej osłony myśliwskiej i artylerji przeciwlotniczej zabezpieczony przez kontrtorpedowce brytyjski konwój na obszarze morskim na północ od Sidi Barani. Zatopiły one dwa okręty frachtowe, łącznej pojemności 16.000 ton i uszkodziły także trzeci okręt konwoju przez trafienia bombami tak ciężko, że pozostał na miejscu, przechylony na bok.

Na wyspie Malcie bombardowane były skutecznie przez niemieckie siły lotników bojowych lotniska, jak również urządzenia warsztatowe i objekty okrętowe portu La Valetta.

Brytyjskie lotnictwo naleciało słabszemi siłami ubiegłej nocy nad północno-niemiecki obszar nadbrzeżny. Dwa brytyjskie bombowce zostały zestrzelone.

Zgon ojca gen. Franco.

Madryt, 24 lutego. **W poniedziałek rano zmarł w Madrycie w wieku 88 lat ojciec szefa państwa hiszpańskiego, b. generalny intendent marynarki hiszpańskiej, Mikołej Franco Salgado.**

Zwłoki zostały przewiezione do rezydencji generallisimusa w El Paro.

Włochy i Saud-Arabia zerwały stosunki dyplomatyczne.

Rzym, 24 lutego. **Włochy i Saud-Arabia zerwały wzajemne stosunki dyplomatyczne.**

W związku z powyższem, urzędowe czynniki włoskie komunikują: „Rząd włoski wydał zarządzenie w sprawie likwidacji agend królewsko-włoskiego poselstwa w Gedda, odwołując równocześnie do kraju członków i personal poselstwa".

Rząd turecki przejął, zgodnie z życzeniem Włoch, ochronę interesów włoskich w Saud-Arabji.

Węgierska wizyta wojskowa w Sofji.

Sofia, 24 lutego. **Szef sztabu generalnego węgierskiego generał Szombatelyi wraz z delegacją spodziewany jest w poniedziałek w Sofji.**

Wizyta potrwa trzy dni, w czasie której goście węgierscy będą kilkakrotnie podejmowani przez czynniki bułgarskie.

Podróż inspekcyjna francuskiego min. spraw wewnętrznych.

Vichy, 24 lutego. **Francuski minister spraw wewnętrznych Pucheu przybył w niedzielę popołudniu do Algieru z wizytą inspekcyjną.**

W chwili przybycia na miejsce został on powitany przez generalnego gubernatora Algieru, Chatela. Minister Pucheu doręczy ludności Algieru osobiste orędzie marszałka Petaina oraz bada na miejscu środki i sposoby mogące przyczynić się do usunięcia obecnych trudności gospodarczych. Oprócz podróży do Algieru przewidziana jest również wizyta w Maroku i Tunisie.

Utworzenie sądów specjalnych w Turcji.

Ankara, 24 lutego. Ministerstwo sprawiedliwości podało do wiadomości fakt utworzenia czterech sądów specjalnych do wyrokowania spraw dotyczących przestępstw z ustawy o ochronie państwa, np. paskarstwa.

Sądy te urzędować będą w Ankarze, Istambule, Izmirze i Songuldaku.

Wykrycie klubu hazardowego w Bukareszcie.

Bukareszt, 24 lutego. Policja bukaresztеńska na podstawie otrzymanego doniesienia zdołała wykryć w mieszkaniu dyrektora jednego z banków bukaresztеńskich Lupescu tajną jaskinię gry, w której uprawiano hazard. 21 graczy, wyłącznie żydów, aresztowano, zaś wysokie sumy pieniężne, znalezione na stole gry, skonfiskowano.

Czangkaiszek na czele głównej kwatery.

Tokio, 24 lutego. Wynikiem rozmów pomiędzy Czangkaiszekiem i wicekrólem brytyjskim w Indjach ma być, jak donosi Domei z Nankingu, utworzenie wspólnej głównej kwatery w Mangaley z Czangkaiszekiem na czele.

Oddziały japońskie wylądowały na wyspie Bali.

Tokio, 24 lutego. **Cesarska kwatera główna komunikuje o wysadzeniu na wyspie Bali japońskich oddziałów bojowych.**

Według urzędowego komunikatu cesarskiej kwatery głównej, oddziały bojowe japońskiej armji i marynarki zajęły w dniu 19 lutego na bazę obronną Ben Pesar na południowym cyplu wyspy Bali.

Postępy operacyj japońskich na wyspie Timor.

Tokio, 24 lutego. **Jak wynika z treści specjalnego doniesienia dziennika „Yomiuri Szimbun", oddziały japońskie, które wysadzono na ląd w portugalskiej części wyspy Timor, pokonały silne jednostki wojsk brytyjsko-holenderskich, które stawiały zacięty opór.**

W godzinach przedpołudniowych dnia 20 lutego Japończycy zajęli lotnisko Deli. Inna formacja, wysłana w kierunku Koepang, poczyniła w ciągu soboty znaczne postępy. W walkach bierze ponadto udział trzecia jednostka z grupy wojsk wysadzonych na ląd; o kierunku marszu tej jednostki dotychczas brak wszelkich szczegółów.

Gruntowna reorganizacja gabinetu angielskiego.

Sztokholm, 24 lutego. **Po dokonaniu przez Churchilla w ub. czwartek przekształcenia gabinetu wojennego, który zredukował do 7-miu członków, przybierając dawnego ambasadora w Moskwie Crippsa jako lorda strażnika pieczęci i wysyłając lorda Beaverbrocka do Stanów Zjednoczonych, poddał on obecnie także pozostały gabinet gruntownej reorganizacji. Pięciu ministrów zostało usuniętych, 4-ch nowych ludzi przybrano do gabinetu, zaś dwom ministrom powierzono nowe zadania.**

Zwolnieni zostali: minister wojny Margesson, minister bez określonego resortu Greenwood, minister robót publicznych lord Reith, minister kolonij lord Moyne, oraz minister dla produkcji samolotów Moore-Brabanzon.

Mianowani zostali: ministrem kolonij Viscount Cranborne, ministrem wojny sir James Grigg, ministrem handlu Hugh Dalton, ministrem robót publicznych i pierwszym komisarzem dla zakładów państwowych lord Portal, ministrem dla produkcji samolotów Llewellyn, zaś ministrem dla wojny gospodarczej Viscount Wolmet.

Komentarze tureckie do rekonstrukcji rządu w Londynie.

Ankara, 24 lutego. **W tureckim komentarzu do przekształcenia gabinetu brytyjskiego za najistotniejszą cechę charakterystyczną tego posunięcia uważa się wciągnięcie do rządu sir Stafforda Crippsa.**

Wpływ Crippsa na przyszłe wypadki polityczne — jak oświadczają tutaj — nie da się jeszcze przewidzieć, ponieważ piastuje on bezbarwny urząd, dający mu jednak przypuszczalnie szerokie możliwości do wywierania wielkiego wpływu. W swoim czasie Eden zajmował takie samo stanowisko i wkrótce potem został brytyjskim ministrem spraw zagranicznych.

Sprawozdawca komisji spraw zagranicznych tureckiego zgromadzenia narodowego, Esber, przypomina w oficjalnym dzienniku „Ulus" w numerze sobotnim porannym, mowę Crippsa, wygłoszoną w Bristolu, w której podkreślił jako nieunikniona konieczność wydania Europy w ręce bolszewizmu. Mowa ta wywołała w swoim czasie w kołach tureckich zrozumiałą krytykę. W tych warunkach zrozumiałem jest, że przyjęcie Crippsa do brytyjskiego gabinetu wojennego traktowane jest tu z wielką rezerwą.

Pierwsze posiedzenie parlamentu chorwackiego.

Zagrzeb, 24 lutego. **Parlament chorwacki „Sabor" został uroczyście otwarty w poniedziałek po 23-letniej przerwie, w starym budynku sejmu krajowego przy historycznym placu Radicza w Zagrzebiu. Kilka minut po godz. 11 pojawił się szef państwa, dr. Ante Pawelicz, który wśród wielkiego aplauzu odczytał swoje orędzie do narodu chorwackiego.**

W orędziu tem zaznaczono, że pierwszy sabor niezawisłej Chorwacji jest bezpośrednią kontynuacją przerwanego w dniu 29 sierpnia 1918 saboru, który już później na skutek zarządzeń władz serbskich się nie zbierał. Uwolnienie od obcego panowania i założenie niezawisłego państwa Chorwacji w dniu 10 kwietnia 1941 było możliwem jedynie przy pomocy Niemiec i Włoch, za co naród chorwacki składa podziękowanie Kanclerzowi Hitlerowi i Mussoliniemu. Szef państwa zakończył orędzie wezwaniem członków saboru do pracy dla dobra narodu chorwackiego przez świadomą obowiązków pracę. Orędzie zostało przyjęte wielkim aplauzem.

Przewodniczący saboru, kierujący zebraniem jako najstarszy wiekiem, wyraził uznanie dla szefa państwa za prace około uwolnienia Chorwacji.

Zamach stanu w Urugwaju.

Berlin, 24 lutego. **Ludność miasta Montevideo została w niedzielę zaskoczona ogłoszeniem stanu alarmowego całego garnizonu. Budynki kongresu i trybunału wyborczego zostały obstawione przez policję. Minister obrony Julio A. Roletti zgłosił swoją dymisję. Minister spraw zagranicznych, dr. Albert Guani objął przejściowo ministerstwo wojny. Prezydent Urugwaju, Alfredo Baldomir, rozwiązał obydwie izby parlamentu, a w międzyczasie cała siła zbrojna Urugwaju została poddana pod rozkazy gen. M. Bergali. Szef sztabu generalnego gen. Pedro Sicco ustąpił ze swego stanowiska.**

W miejsce kongresu, przewidzianego w konstytucji, prezydent Baldomir utworzył radę państwa, wyposażoną w uprawnienia ciała doradczego i ustawodawczego. Za wyjątkiem ministra spraw zagranicznych Guani'ego, cały gabinet podał się do dymisji, która jednak nie została przyjęta przez prezydenta. Nad programami radjowemi i dziennikami rozciągnięto natychmiast cenzurę. Prorządowe dzienniki zamieściły wyciągi z przemówienia radjowego prezydenta.

Mimo tych wszystkich wydarzeń, karnawał w Montevideo trwa w całej pełni. Jako przyczynę kryzysu parlamentarnego w Urugwaju i zarządzeń prezydenta, noszących wszelkie znamiona zamachu stanu, podają gwałtowne starcie w senacie między panującą partją rządową a narodową opozycją. Od dłuższego czasu rząd pracował około zlikwidowania wpływów nacjonalistycznej partji „Herrara" przy pomocy nowej ustawy wyborczej. Zgodnie z konstytucją nowe wybory ustalono na dzień 29 marca. Partja „Herrara" obwiniała partje rządowe, że chcą opanować kontrolę przy wyborach i domagała się przeprowadzenia porządkowych, zgodnych z konstytucją wyborów. Gdy senat przyjął wniosek nacjonalistów głosami 10:6, w którym wypowiedziano ostrą krytykę rządowej polityki, prezydent Baldomir polecił obsadzić budynki parlamentu i trybunału wyborczego.

Przy pomocy takiego poparcia prezydent Baldomir zdecydował się na zamach stanu, wynika jasno z zainteresowania, jakie okazuje wobec ostatnich wydarzeń ambasador Stanów Zjednoczonych w Montevideo. Ponieważ Argentyna nadal pozostaje w postawie powściągliwej, przeto Stany Zjednoczone na wszelki wypadek usiłują opanować ważny punkt strategiczny, który kryje drogi wodne, prowadząc w głąb południowoamerykańskiego kontynentu.

Namiastka szosy burmańskiej?

Szanghaj, 24 lutego. **Jak wynika z wydanego w dniu 19 lutego komunikatu rządu czunkińskiego, czynniki rządowe znalazły zapasową szosę dowozową w miejsce szosy burmańskiej.**

Wojskowy korespondent dziennika „Daily Express" w związku z tem wysnuwa wniosek, iż kwestja ta uchodzi za zupełnie otwartą, skoro nagle znaleziono tę szosę posiłkową i skoro się przypuszcza, iż będzie ją można użyć i uruchomić. Skoro Rangoon przestaje być terenem przeładunkowym dla posiłków, zdążających do Czungkngu, wówczas jako namiastka portu pozostaje port Bassein. Z punktu tego będzie można transportować przesyłki do rzeki Irawadi. Port Bassein odległy jest o 150 km od Rangoonu i w każdej chwili może być blokowany przez jednostki floty japońskiej, operujące w zatoce Bengalskiej.

Podróż metropolity Bułgarji do Berlina.

Sofja, 24 lutego. Metropolita bułgarski udaje się z polecenia Świętego Synodu Kościoła prawosławnego w Bułgarji do Rzeszy, celem uregulowania pewnych spraw kościelnych, a m. in. otwarcia kościoła bułgarskiego w Berlinie..

W drodze do Berlina metropolita zatrzyma się w Lipsku, gdzie obecnie drukuje się poważna liczba ksiąg kościelnych, zamówionych przez Synod bułgarski.

Tajne posiedzenie parlamentu w Canberra.

Sztokholm, 24 lutego. **Z uwagi na poważną sytuację Australji, rząd przystępuje do przygotowań na wszelkie ewentualności — telegrafuje „United Press" z Sidney.**

Parlament zebrał się na tajne posiedzenie w Canberra. W związku z powyższem przewidziane jest zebranie gabinetu wojennego, a we środę ma się odbyć w parlamencie dyskusja na temat sytuacji wojennej.

Głównodowodzący australijskich sił lotniczych donosi o japońskich nalotach na Nową Gwineę i o bombardowaniu statków na morzu w pobliżu Timoru. Angielskie komunikaty z Batawji przyznają, że Japończycy obsadzili już „stosunkową wielką część" wyspy Bali.

Projekty portowe Budapesztu.

Budapeszt, 24 lutego. Celem odciążenia wolnego portu Csepel, planuje się budowę trzeciego nowego portu w Peszcie, będącego najbardziej na północ położonym portem Budapesztu, a który urządzony ma być na wzór wolnego portu w Csepel; co do rozmiarów przewyższy on nawet istniejący port.

Produkcja nasion oleistych w Słowacji.

Bratysława, 24 lutego. Eksploatacja tłuszczów roślinnych na terenie Słowacji odbywała się drogą mechaniczną, przyczem około 5 do 7 proc. tłuszczu pozostało niewykorzystane.

Fabryka tłuszczów roślinnych w dolinie Wagu urządza obecnie stację wyciągową dla wyjałowienia oleju, w wyniku czego ilość tłuszczu pozostającego w makuchach zmniejszy się do 1 proc. Inowacja ta zwiększy produkcję sztucznych tłuszczów jadalnych od 40 do 50 wagonów rocznie.

Wiadomości lokalne.

LUTY
26
Czwartek

Dziś: Wiktora w.
Jutro: Such. Gabryela.

*

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 19.25 do 6.35

Przepisy w sprawie wyrobów ze złota.

Kraków, 25 lutego. **Jak wynika z zarządzenia Urzędu Gospodarki złotem i innemi szlachetnemi metalami w Gen. Gub., wyroby ze złota wolno sporządzać tylko do maksymalnej zawartości kruszcu szlachetnego 585/1000 i o ogólnej wadze metalu najwyżej do 50 gramów na sztukę. Nie ma to zastosowania do sporządzenia złota płatkowego lub wyrobów ze złota, służących do celów technicznych, naukowych lub zdrowotnych.**

Wyrabiane masowo łańcuszki ze złota wolno sporządzać o ogólnej wadze metalu najwyżej do 20 gramów. Bransoletki ze złota wolno wyrabiać tylko najwyżej do wagi 12 gramów.

Złote obrączki ślubne wolno wyrabiać do maksymalnej zawartości kruszcu szlachetnego 333/1000 i o maksymalnej wadze do 4 gramów.

Na zęby sztuczne lub na inne cele dentystyczne wolno sporządzać lub oddawać złoto tylko do maksymalnej zawartości kruszcu szlachetnego 833/1000.

Wyrób opraw lub poszczególnych części tychże dla wszelkiego rodzaju pomocniczych środków optycznych (okularów itd.) ze złota każdej zawartości kruszcu szlachetnego jest zabronione. To samo odnosi się do wyrobu piór ze złota. Używanie złota lub preparatów złota przy wyrobie porcelany, fajansu, szkła, jak również wyrobów z blachy lub emalji jest zabronione.

Wyroby ze srebra, wyrabiane maszynowo, wolno sporządzać tylko do maksymalnej zawartości kruszcu szlachetnego 800/1000. Wyroby ze srebra, wyrabiane sposobem rzemieślniczym, wolno sporządzać tylko do maksymal. zawartości kruszcu szlachetnego 840/1000. Urząd Gospodarowania złotem i innemi szlachetnemi metalami w Gen. Gub. może zezwolić na wyjątki.

Otwarcie państwowego instytutu weterynaryjnego.

Lwów, 25 lutego. **Dawna Akademja Medycyny Weterynaryjnej zostanie wkrótce otwarta jako Państwowy Instytut Weterynaryjny w Generalnem Gubernatorstwie, w którym będzie mogła kształcić się młodzież polska i ukraińska.**

Wykłady rozpoczną się 15 kwietnia br. Warunki przyjęcia na studja są te same, jakie obowiązywały dawniej. Absolwenci dawnej Akademji mają prawo zgłaszania się do egzaminów dyplomowanych począwszy od dnia 1 marca 1942 r. Również byli studenci Akademji, którzy nie ukończyli studjów, jak też ci, którzy mają zamiar rozpocząć studja od pierwszego roku — będą mogli korzystać z wykładów Instytutu. W planie nauczania materjał nie zostanie zmieniony, natomiast w systemie rok studjów został podzielony na półroczne semestry w miejsce dawnego systemu trzysemestralnego. Studja będą trwały cztery lata. Bliższe szczegóły podamy w najbliższym czasie.

Ubezpieczenia chorobowe ważnym czynnikiem w zwalczaniu epidemji.

Kraków, 25 lutego. **W obecnej chwili stan zdrowotny ludności Generalnego Gubernatorstwa utrzymuje się na stosunkowo dobrym poziomie, mimo niejednokrotnie ciężkich warunków mieszkaniowych i dużego procentu ludności żydowskiej, będącej, jak wiadomo, rozsadnikiem chorób zakaźnych.**

Jeśli udało się uniknąć większych zaraz i epidemij (nie biorąc pod uwagę sporadycznych wypadków tyfusu, roznoszonego przez wałęsających się poza gettem żydów), to ubezpieczenie chorobowe ma w tem niewątpliwie bardzo dużą zasługę.

Z ważniejszych akcji instytucji ubezpieczeń społecznym w Gen. Gub. wymienić należy prowadzoną na szeroką skalę **akcję przeciwgruźliczą**. Przed podjęciem ogólnych środków walki z gruźlicą, jakiemi to są poradnie przeciwgruźlicze, zorganizowane zostało na nowo lecznictwo przeciwgruźlicze z całą siecią sanatorjów. Po zarezerwowaniu w sanatorjum sejmikowem w Otwocku i Rudce pewnej stałej ilości miejsc, otwarto w Radziszowie nowe sanatorjum dla mężczyzn i dalej w Państwowych Zakładach Leczniczych w Skotnikach sanatorjum dla kobiet i mężczyzn.

Istniejące od dłuższego czasu przed wojną sanatorjum dziecięce „Górka" w Busku prowadzone było, mimo znacznych trudności dalej. Umożliwia ono 200 dzieciom, cierpiącym przeważnie na gruźlicę kostną i gruczołową, powrót do zdrowia pod fachową opieką lekarską.

W toku są pertraktacje w sprawie urządzenia w Otwocku jeszcze jednego, większego sanatorjum. Również w trakcie realizacji znajduje się sprawa izolatorjów dla chorych na gruźlicę, jak i dalsza rozbudowa lecznictwa sanatoryjnego. W związku z tem bierze się pod uwagę urządzenie i uruchomienie kilku sanatorjów w okręgu lwowskim.

Około 3 miljony posiłków wydał PKO w Warszawie.

Warszawa, 25 lutego. Polski Komitet Opiekuńczy w Warszawie był w stanie wydać za pośrednictwem kuchni ludowych następujące ilości posiłków w miesiącu grudniu 1941 r.: obiadów 2,388.138, śniadań 47.828, podwieczorków dla dzieci 204.369, kolacyj 45.811, kaw 116.300.

Polskie Komitety Opiekuńcze zwracają baczną uwagę na to, by z pomocy ich korzystały jedynie te osoby, które w rzeczywistości okazują chęć do pracy i są zarejestrowane w odnośnych urzędach pracy, posiadając na to odpowiednie dowody.

Ponadto przy Polskim Komitecie Opiekuńczym w Warszawie czynne były w miesiącu grudniu ub. r. następujące placówki opiekuńcze: 120 kuchni, 168 schronisk dziennych, 9 schronisk, 18 internatów i burs, 11 żłóbków dla dzieci, 3 zakłady lecznicze oraz 3 polikliniki dla dzieci.

(Zet) **ZMARZNIĘTA NIEZNANA KOBIETA.** Na przedmieściu Zielonki w Jędrzejowie, znaleziono onegdaj w nocy na drodze trupa nieznanej kobiety w wieku około 45 lat, prawdopodobnie żebraczki, która zmarła wskutek zimna.

Nowy zakres działania Z. U. S.

Warszawa, 25 lutego. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie (działający w dalszym ciągu na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznem z 28 III 1933 r. i noweli z 1934 r.), posiadający swoje oddziały w Krakowie i Lwowie, jest w pierwszej linji instytucją ubezpieczenia emerytalnego robotników i pracowników umysłowych oraz ubezpieczenia od wypadków. Podlegając nadzorowi służbowemu, Wydziałowi Pracy przy Rządzie G. G. Zakład administruje również ogólnym funduszem Ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa na terenie całego Gen. Guburnatorstwa.**

Jeżeli chodzi o ubezpieczenie społeczne, to są one w pierwszym rzędzie instytucjami ubezpieczenia chorobowego, a przytem jednocześnie organami pomocniczemi Z. U. S. Ubezpieczalnie Społeczne ściągają składki dla wszystkich działów ubezpieczeń społecznych, przeprowadzają rejestracje wszystkich ubezpieczonych oraz przygotowują wnioski rentowe.

Przed wojną Z. U. S., prócz stanowiska instytucji ubezpieczeń społecznych, wykonywał jeszcze nadzór służbowy nad ubezpieczalniami. Jakkolwiek nadzór ten przeszedł obecnie na 5-ciu Gubernatorów Okręgów, a mianowicie: w Krakowie, Warszawie, Radomiu, Lublinie i Lwowie, to jednak zakładowi pozostały ważne zadania natury ogólnej, przedewszystkiem opracowywanie statystyki ubezpieczalni społecznych, ich lustracje, opracowywanie ogólnych wytycznych dla ubezp. społ., jak również przeprowadzenie ogólnego lecznictwa na terenie Generalnego Gubernatorstwa.

Ciężki stan, w jakim znalazły się po działaniach wojennych ubezpieczalnie spowodował, iż wznowienie działalności napotykało na wiele trudności. Większa część majątku ZUS, wynoszącego 1,300.000.000 złotych, została ewakuowana, w kasie przy podejmowaniu pracy znalazło się jedynie 45.000 zł.

Wznowioną działalność trzeba było zacząć od reorganizacji zakładu i dostosowania go do znacznie mniejszego, w porównaniu do dawnych stosunków polskich, zakresu działania. Reorganizacja ta ujęła 10 dotychczasowych działów ZUS w 4 działy nowe, obejmujące po kilka wydziałów. ZUS posiada więc teraz: Dział Ogólny, Dział Organizacji, Lecznictwa oraz Inspekcji, Dział Finansowo-Majątkowy z Wydziałem Budowlanym oraz Dział Świadczeń.

Ohydne morderstwo w Kielcach.

Matka i syn ofiarami mordu.

Kielce, 25 lutego (bal). **W nocy na 19 lutego br. ulica Wiejska w Kielcach była miejsce ohydnego morderstwa, dokonanego na osobie 30-letniego kelnera restauracji Lurzyńskiego, Piotra Maciejczyka, oraz jego 70-letniej matki, dawnej woźnej szkolnej, Katarzyny Maciejczyk.**

Krytycznego wieczoru przyszedł Maciejczyk do domu około godziny 20-tej, a następnie wyszedł do sąsiadów, gospodarzy zajmowanego domku, aby poczytać wspólnie gazetę i, co było przyzwyczajeniem zamordowanego, porozmawiać o codziennych sprawach. Maciejczyk był człowiekiem spokojnego usposobienia, a jego praca w restauracji Lurzyńskiego ograniczona była do dwóch dni w tygodniu. Zamordowanym nie powodziło się dobrze, a zarobki Maciejczyka pozwalały jedynie na skromne utrzymanie siebie i starej matki. **Morderstwa dokonano najprawdopodobniej na tle jakiejś zemsty, gdyż wyklucza się rabunek, bo sprawcy nic ze sobą nie zabrali.**

Jak zostało stwierdzone, zamordowany kelner był kilkakrotnie już zaczepiany, a nawet pobity prawdopodobnie przez tych samych ludzi, którzy dopuścili się tego ohydnego czynu.

Pierwszą osobą, która zauważyła popełnione morderstwo, była wspomniana sąsiadka Mazurczakowa, która wyszła rano na podwórze i zobaczywszy wyłamane okno zajrzała do wnętrza, gdzie przedstawił się jej okropny widok. **Ciało Maciejczyka i jego matki leżało na podłodze w kałuży krwi, której ślady na śniegu prowadziły od domu na ulicę.**

Zaalarmowana policja przybyła na miejsce wypadku, a po oględzinach i spisaniu protokółu — zajęła się energicznie wykryciem sprawców. — Oględziny lekarskie stwierdziły, iż **Maciejczyk zamordowany został nożem**, a na palec głęboka rana około serca wskazuje, że **morderca chciał jednem pchnięciem pozbawić go życia.** Pozatem na przegubie ręki Maciejczyka odkryto dwie cięte rany. Staruszka posiada ranę na głowie.

(Zet) **PRZYMUSOWE ODWSZENIE.** Na skutek zarządzenia p. starosty powiatu jędrzejowskiego, wszyscy mieszkańcy powiatu, Polacy, muszą się poddać odwszeniu w miejscu i czasie wskazanym przez władze miejskie i gminne. Wszystkie mieszkania muszą być doprowadzone do należytej czystości; mieszkania brudne będą przymusowo dezynfekowane. Osoby i rodziny, które wykażą się odpowiedniem świadectwem lekarza urzędowego, będą zwolnione od przymusowego odwszenia. Świadectwa wydawane będą przez lekarza powiatowego i upoważnionych przez niego lekarzy po dokładnem zbadaniu czystości osobistej za opłatą 10 złotych. Ludność powiatu we własnym interesie powinna poprzeć usiłowania władz, zmierzające do podniesienia stanu zdrowotnego. Nie stosujący się do powyższego rozporządzenia podlegać będą surowej karze.

(Zet) **POŻAR Z ZAPRÓSZENIA.** W zabudowaniach Józefa Świątka w Turzynie, gminy Lelów (d. powiat włoszczowski) wybuchł pożar, który strawił dom mieszkalny i zabudowania gospodarcze, sprzęty domowe, odzież oraz narzędzia rolnicze. Ogólne straty wynoszą około 10.000 złotych. Ogień powstał prawdopodobnie wskutek zaprószenia.

(bal) **ZNALEZIONO ZAMARZNIĘTEGO MĘŻCZYZNĘ.** Niedaleko wsi Kukawki, pow. radzymińskiego znaleziono zwłoki nieznanego mężczyzny. O wypadku zawiadomiona została policja, przyczem w czasie spisywania protokołu ustalono, że zamarzniętym osobnikiem jest 56-letni robotnik ze wsi Słowik pod Kielcami, Franciszek Morzygłowski. Oprócz dowodu osobistego przy zmarłym znaleziono kilkanaście złotych. Zwłoki Morzygłowskiego przewiezione zostały do kostnicy szpitala radzymińskiego.

(Zet) **NIEDOBRE SPÓŁKI.** Między Ignacym Małkiem a jego szwagrem Andrzejem Nowakiem, mieszkańcami wsi Łachowa, gminy Włoszczowa, wynikła kłótnia na tle pożyczenia konia Ignacemu Zugowi, stanowiącego ich wspólną własność. Pożyczeniu zwierzęcia sprzeciwiał się Małek. Od słowa do słowa doszło do bójki. W pewnej chwili Nowak wyrwał z rąk Małka bańkę od mleka, bijąc go nią, zaś Ignacy Zug wyrwał z wozu kłonicę i począł również bić nią Małka; nabiegli jeszcze Władysław Teklak i Adela Nowak, którzy „dołożyli" ile mogli Małkowi kijami i rękami. Wskutek zadania urazów Małek doznał między innemi całkowitego zwichnięcia soczewki prawego oka, co grozi całkowitą ślepotą. Wszyscy czterej oskarżeni, t. j. Nowakowie, Zug i Teklak wkrótce staną przed sądem okręgowym w Kielcach za niebezpieczne pobicie spólnika.

(bal) **ZŁODZIEJE W KUCHNI LUDOWEJ.** Po wyrwaniu skobla i kłódki z drzwi prowadzących do magazynu kuchni ludowej w Chęcinach, nieznani złodzieje dostali się do składu i skradli stamtąd wiele artykułów żywnościowych, przeznaczonych na dożywianie biednej ludności. Łupem opryszków padło 58 kg. margaryny, 5 kg. mąki pszennej, 30 kg. cukru i 14 kg. oliwy jadalnej. Za bezczelnemi złodziejami policja wszczęła pościg.

(bal) **OD WÓDKI ROZUM KRÓTKI.** — 18-letni Stefan Gidel ze wsi Obice, gm. Morawica, pow. kieleckiego, udał się pewnego dnia w godzinach popołudniowych do wsi Lipa na zabawę. Po drodze Gidlowi trafiła się sposobność wypicia z kolegami trochę wódki, więc skwapliwie z tego skorzystał i na tyle się „uraczył", że udając się w dalszą drogę, zapomniał gdzie się znajduje i zabłądził. Młodzieniec, który do dnia dzisiejszego nie wrócił, widziany był ostatnio we wsi Chomątów, a później ślad za nim zaginął.

(Zet) **NAPAD RABUNKOWY.** We wsi Dębniki, gminy Radków (d. powiat włoszczowski) trzech zamaskowanych i uzbrojonych w broń palną bandytów dostało się wieczorem do mieszkania Jana Zielińskiego, któremu pod groźbą zastrzelenia zrabowano ponad 1.000 złotych gotówką, 3 kożuchy, 5 par obuwia, 2 garnitury, materjał na 2 garnitury, 7 metrów płótna, większą ilość bielizny i innej garderoby. Zarządzony za sprawcami pościg nie dał narazie pozytywnego rezultatu.

ZAMACH SAMOBÓJCZY W PIOTRKOWIE. W mieszkaniu Bronisława Olszewskiego przy ul. Wesołej 154 w Piotrkowie, usiłował onegdaj popełnić samobójstwo 30-letni Henryk Janda, kuzyn Olszewskiego, przesiedlony z Łodzi. Desperat poderżnął sobie żyły u rąk i zamknąwszy się w pokoju, nie wpuszczał nikogo. Olszewski wraz z bratem i siostrą wyłamali okno i zajęli się ratowaniem nieszczęśliwego, by, po udzieleniu mu pierwszej pomocy, przewieźć go do szpitala.

USIŁOWAŁA RZUCIĆ SIĘ POD POCIĄG. W pobliżu stacji Piotrków, na przejeździe kolejowym, usiłowała popełnić samobójstwo jakaś starsza kobieta, kładąc się na szynach toru kolejowego, którędy za chwilę przejeżdżać miał pociąg osobowy. Na szczęście czyn ten spostrzegli pracujący w pobliżu przy wyładowywaniu wagonów robotnicy i ściągnęli desperatkę z toru, odprowadzając ją do domu. Przyczyną rozpaczliwego kroku było nieporozumienie małżeńskie i zniechęcenie do życia.

Ze sportu.

Mistrzostwa narciarskie Norwegji zostały zakończone konkursem skoków na skoczni Solberg. Wobec wielotysięcznych rzesz widzów uzyskano doskonałe rezultaty. W otwartym konkursie skoków zwyciężył Arne Wasstoel, uzyskując dwukrotnie odległość 45.5 m i otrzymując notę 226.9 p. Drugie miejsce zajął Asboern Walstad. Jeszcze lepsze wyniki uzyskano w klasie junjorów. Zwyciężył tu Hans Jacob Aovrum z notą 230.9 i skokami 47 i 46.5 m. W kombinacji klasycznej (bieg 17 km i skok) zwyciężył Arne Solberg z notą 443.4 p. przed Reidarem Karlsene z notą 433.4 i Olavem Ansrudem, otrzymując nagrodę specjalną premjera Vidkuna Quislinga.

Najdłuższy narciarski wyścig świata — słynny bieg o puhar Wazy w Szwecji, rozgrywany na trasie długości 85 km z Selen do Mora, odbył się przed kilkoma dniami. Zwyciężył w nim Olle Viklund, uzyskując nowy rekord trasy w czasie 5:31:50, wyprzedzając Bertila Malina o dziewięć minut. Następne miejsca zajęli Göta Andersson i Lars Back.

Narciarskie mistrzostwa Szwajcarji zostały rozegrane w Grindelwaldzie. Mistrzostwo w kombinacji poczwórnej (bieg 18 km, skok, bieg zjazdowy i slalom) zdobył Otto von Allmen, 49.82 p. przed obrońcą tytułu Heizem von Allmen 65.10 p. W biegu 18 km i biegu zjazdowym wygrał Heinz von Allmen, w konkursie skoków Hans Almer, w slalomie zaś Karl Molitor. W konkurencji pań wygrała Verena Fuchs w kombinacji alpejskiej, wygrywając również mistrzostwo w slalomie, podczas gdy mistrzostwo w biegu zjazdowym zdobyła Hedwig Schrader.

Mistrzostwa Finlandji w jeździe figurowej pań na lodzie zostały rozegrane w Helsinkach. Zakończyły się one, podobnie, jak w roku ub., przeważającem zwycięstwem Maj Len Helin, która przez wszystkich sędziów została umieszczona na pierwszem miejscu.

Wdzięczna.

Zanim Anna Boleyn została ścięta na szafocie, napisała do swego męża, Henryka VIII, który ją skazał na śmierć, następujący list:

— Sire, zawdzięczam Jego Królewskiej Mości wiele. Jego Królewska Mość zawsze troszczył się o mnie. Ze zwykłej panienki zostałam hrabiną, z hrabiny awansowałam na królową. Obecnie JKMość dokłada starań, ażeby ze mnie, królowej, zrobić świętą. Składam za to serdeczne podziękowanie.

Wydawnictwo: „Nowy Czas", Kraków, Wielopole 1. Tel. 206-11. — Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1, tel. 50.